

41. Międzynarodowa Konferencja Rzeczników Ochrony Danych i Prywatności

21-24 października 2019 r., Tirana

Rezolucja w sprawie uznania prywatności za podstawowe prawo człowieka i warunek wstępny do wykonywania innych praw podstawowych

Przypominając, że w 1948 r. państwa członkowskie Organizacji Narodów Zjednoczonych oświadczyły, że prywatność jest niezbywalnym i powszechnym prawem człowieka, a w 1966 r. Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych potwierdził kluczową rolę, jaką odgrywa prywatność w demokracji¹;

Przypominając również, że liczne regionalne instrumenty praw człowieka chronią prawo do prywatności jako prawo podstawowe oraz jego rolę zarówno w informowaniu, jak i służeniu za podstawę innych niezbywalnych praw;

Uznając, że w ponad osiemdziesięciu państwach na świecie zapisano prawo do prywatności osób fizycznych w krajowych konstytucjach, ustawodawstwie lub innych wiążących regulacjach;

Zapewniając usunięcie zagrożeń cyfrowych dla danych osobowych, przetwarzanie danych osobowych z zagwarantowaniem należytej ochrony i zabezpieczeń prywatności oraz niezwłoczne powiadamianie osób, których dotyczą naruszenia ochrony danych;

Zwracając uwagę na rosnące wezwania podmiotów niepaństwowych, przedstawicieli zawodów i organizacji prawnych, takich jak Międzynarodowa Komisja Prawników, a także różnych organów regulacyjnych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, środowisk akademickich i mediów do dochodzenia i ochrony prawa do prywatności osób na całym świecie;

Powtarzając poprzednie wyroki, orzeczenia i zalecenia organów takich jak Komisje ONZ, specjalne organy parlamentarne, regionalne i krajowe sądy oraz specjaliści sprawozdawcy, które wzywały rządy oraz sektor prywatny do przestrzegania krajowych i międzynarodowych zobowiązań w zakresie ochrony prywatności²;

¹ [Powszechna Deklaracja Praw Człowieka](#), artykuł 12; [Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych](#), artykuł 17.

² Organizacja Narodów Zjednoczonych, [Uchwała Zgromadzenia Ogólnego w sprawie prawa do prywatności w erze cyfrowej](#); Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych do spraw praw człowieka, [Raport „Prawo do prywatności w erze cyfrowej”](#); Specjalny sprawozdawca ONZ ds. prawa do prywatności, [Sprawozdanie roczne za rok 2019 dla Rady Praw Człowieka](#); Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych do spraw praw człowieka, [Zasady przewodnie dotyczące biznesu i praw człowieka](#); Międzynarodowa Komisja Prawników, [Ocena szkód, nawoływanie do działania: Raport wybitnego zespołu prawników ds. terroryzmu, walki z terroryzmem i praw człowieka](#).

Potwierdzając wcześniejsze wezwania organów ochrony danych na szczeblu krajowym i międzynarodowym do uznania podstawowego znaczenia prywatności w umożliwianiu korzystania z innych praw, takich jak godność człowieka, wolność wypowiedzi, wolność zrzeszania się oraz wolność myśli i przekonań;

Zważywszy na ujawnione w ostatnich latach masowe gromadzenie danych, prowadzenie na szeroką skalę nadzoru, utowarowienie danych, nieuzasadnioną ingerencję, krzywdy wyrządzone w sieci i kapitalizm inwigilacyjny, które sygnalizują wyraźne ograniczenie praw do prywatności i zaufania publicznego na całym świecie.

Niniejszym członkowie Międzynarodowej Konferencji Rzeczników Ochrony Danych i Prywatności wzywają rządy, wybranych urzędników i ustawodawców do:

Potwierdzenia wzmożonego zaangażowania w ochronę prywatności jako prawa i wartości samej w sobie, biorąc pod uwagę różne zobowiązania międzynarodowe;

Uznania nieodłącznego znaczenia, jakie prawo do prywatności odgrywa dla poszczególnych obywateli w ich rozwoju osobistym i społecznym, a także w korzystaniu z wolności politycznych i uczestnictwa w życiu politycznym;

Potwierdzenia nieodzownego związku między ochroną prawa do prywatności a zaangażowaniem społeczeństwa w promowanie i poszanowanie praw człowieka i rozwoju społecznego;

Uznania, że przy opracowywaniu nowych przepisów lub polityk, prywatność jest warunkiem wstępnym do innych swobód obywatelskich, a także kluczowym prawem do demokracji oraz rozwoju osobistego i społecznego;

Jednoczesnego przypomnienia, że solidne przepisy dotyczące ochrony danych stanowią uzasadnione ograniczenie inwazyjnego wpływu władz rządowych na życie prywatne, ochronę przed nieuzasadnionym wpływem zewnętrznym oraz reakcję na manipulowanie komunikatami politycznymi, ponadto ograniczenie profilowania danych, zautomatyzowanych decyzji i dyskryminacji, które technologie takie jak sztuczna inteligencja, mogą zwiększać;

Uświadomienia, że prawo do prywatności i ochrona danych wspierają w szczególności procesy demokratyczne poprzez takie aspekty wyborcze, jak tajne głosowanie, ochrona przekonań i upodobań partyjnych, gwarancje i zabezpieczenia prywatnej komunikacji i przekonań

politycznych oraz prywatności wyborów w spisie wyborczym i korzystania z praw wyborczych, a także;

Wzmocnienia znaczenia prawa do prywatności dla osób fizycznych w związku z ich szerokim udziałem w dyskursie politycznym i procesie demokratycznym, zwłaszcza za pomocą narzędzi cyfrowych.

Dążąc do uzyskania konkretnych wyników, ICDPPC wzywa również do działania wszystkie państwa członkowskie, zachęcając do osiągnięcia postępu.

Zalecamy, aby:

- **Rządy** uznały prywatność za podstawowe prawo człowieka, jej istotne znaczenie dla ochrony innych praw demokratycznych - w tym integralności procesu demokratycznego – a szczególnie aby zapewniały ochronę prawną, która zapobiegałaby naruszeniom prywatności, manipulacjom, stronniczości lub dyskryminacji, biorąc pod uwagę rozwój nowych technologii, takich jak sztuczna inteligencja;
- **Prawodawcy** przeglądali i aktualizowali przepisy dotyczące prywatności i ochrony danych, w celu zapewnienia silnej ochrony, skutecznych środków odwoławczych oraz konkretnych środków zaradczych w świetle globalnych trendów politycznych i technologicznych;
- **Organy regulacyjne** stosowały wszelkie odpowiednie przepisy (dotyczące prywatności, ochrony danych, prawa wyborczego itp.) w działaniach wszystkich podmiotów w systemie politycznym, w tym zarejestrowanych partiach politycznych, organizacjach prowadzących kampanie, brokerów danych, firm analitycznych, reklamodawców i mediów społecznościowych, w celu zapewnienia przez nich pełnej przejrzystości, rzetelności i rozliczalności.

Wzywamy:

- **Firmy** do wykazania rozliczalności we wszystkich działaniach komercyjnych poprzez poszanowanie i ochronę prywatności, przepisów o ochronie danych i innych praw człowieka, uznając je za kluczowe aspekty zgodności z prawem, społecznej odpowiedzialności i etyki biznesu;

- **Organizacje społeczeństwa obywatelskiego, media i obywatele** do egzekwowania swojego prawa do prywatności, w procesie demokratycznym, otwarcie wyrażając obawy dotyczące nadzoru, monitorowania i stosowania ingerujących technologii w wyborach samorządowych i ogólnokrajowych;
- **Wszystkie organizacje** (publiczne, prywatne, akademickie) do uprzedniej oceny ryzyka dla prywatności, równości, rzetelności i wolności przed wykorzystaniem sztucznej inteligencji (w tym uczenia maszynowego, automatycznego podejmowania decyzji i profilowania) w celu prowadzenia badań, gromadzenia statystyk lub przetwarzania danych osobowych oraz podejmowania odpowiednich środków w celu zapewnienia ochrony przetwarzanych danych.

Nota wyjaśniająca:

Niniejsza rezolucja ma na celu oparcie stanowiska Konferencji na celach określonych w Strategii ICDPPC - bezpośrednio na tych dotyczących praw człowieka i ochrony społecznej oraz praw demokratycznych i procesów politycznych.

Konsultacje z członkami ICDPPC w sprawie wspomnianej strategii wykazały poparcie dla „opracowania narracji podkreślającej integralny związek ochrony danych z innymi prawami i swobodami”. Poprzednie rezolucje Konferencji z 2005, 2008, 2013 i 2016 r. wzywały do uznania prywatności za podstawowe prawo oraz jej związku z innymi prawami człowieka.³

Cel tej rezolucji wykracza poza przypomnienie dotychczasowego stanowiska ICDPPC dotyczącego uznania prywatności za prawo człowieka, bezpośrednio wzywając do działania państwa członkowskie i określone grupy zainteresowanych stron - ze wszystkich sfer publicznych i prywatnych, w tym społeczeństwo obywatelskie i środowiska akademickie. To zadanie koresponduje ze zobowiązaniem Konferencji do wzmocnienia swojej kluczowej roli politycznej i wpływu na poprawę prywatności i ochrony danych na poziomie międzynarodowym. Jest również wspierane przez najnowsze badania porównawcze zlecone przez Urząd Rzecznika

³ [Rezolucja w sprawie wykorzystywania danych osobowych do celów komunikacji politycznej](#) (2005); [Rezolucja dotycząca naglącej potrzeby ochrony prywatności w świecie bez granic oraz w sprawie wypracowania wspólnego stanowiska dotyczącego Międzynarodowych Standardów Ochrony Danych i Prywatności](#) (2008); [Rezolucja na rzecz zapewnienia ochronie danych i prywatności stałego miejsca w międzynarodowym prawie](#) (2013); [Rezolucja w sprawie obrońców praw człowieka](#) (2016).

ds. Informacji Zjednoczonego Królestwa, które zostały przedstawione ICDPPC przez prof. Colina Bennetta.⁴

Jest to również bezpośrednie wezwanie do rządów na całym świecie, aby za swój podstawowy obowiązek uznali uwzględnianie prywatności podczas opracowywania nowych przepisów lub modernizowania swoich obecnych ram prawnych. W takich przypadkach rzeczniczcy ds. prywatności ICDPPC pozostają do dyspozycji, jeżeli chodzi o dzielenie się wiedzą i doświadczeniem w zakresie norm międzynarodowych.

Ponadto, rezolucja ma służyć jako punkt odniesienia dla przyszłych, bardziej ukierunkowanych rezolucji dotyczących poszczególnych praw człowieka i innych aspektów ochrony prywatności, w tym w procesie wyborczym, ochrony równości i przed dyskryminacją, ochrony wolności słowa, zgromadzeń, myśli i przekonań oraz badań naukowych.

Podobnie rezolucja może służyć za punkt odniesienia dla członków Konferencji w ich krajowych wysiłkach na rzecz wspierania prywatności i ochrony danych.

Federalna Komisja Handlu USA wstrzymuje się od niniejszej rezolucji, która dotyczy spraw poza jej jurysdykcją.

⁴ Colin J. Bennett i Smith Oduro-Marso, "Prywatność, nadzór wyborców i zaangażowanie demokratyczne: Wyzwania dla organów ochrony danych" (2019) https://privacyconference2019.info/wp-content/uploads/2019/11/Privacy-and-International-Democratic-Engagement_finalv2.pdf